

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [es](#)

spāņu

versija. Mūsu tulkoņāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Swipe to change

Valsts tiesību akti

Spānija

Šeit izklāstīta informācija par Spānijas tiesisko sistēmu un sniegts vispārējs pārskats par tiesisko kārtību Spānijā.

Valodas versijai, kuru skatāties, nav oficiāla tulkojuma.

Šeit ir šī satura mašīntulkums. Tā mērķis ir tikai palīdzēt saprast, par ko ir teksts. Šīs lapas īpašnieks neuzņemas pilnīgi nekādu atbildību par šī mašīntulkuma kvalitāti.

-----latviešu-----bulgāručeuhudāņuvācuigauņugrieķuanguļfrančuhorvātuitāļulietuviešuungārumaltiešunīderlandiešuportugāļurumāņuslovākuslovēņusomuzviedru

Spānijas tiesiskās kārtības avoti

Spānijas tiesiskās kārtības avoti ir definēti Civillkodeksa 1. pantā.

Spānijas tiesiskās kārtības avoti ir likums, paražas un tiesību normu vispārējie principi.

Nav spēkā neviens noteikums, kas ir pretrunā augstāka līmeņa noteikumiem.

Paražas piemēro tikai gadījumos, kad nav iespējams piemērot nevienu tiesību aktu, ar nosacījumu, ka tās nav pretrunā morāles vai sabiedriskās kārtības principiem un ir pārbaudītas praksē.

Juridisko praksi, kas netiek interpretēta tikai kā gribas izpausme, uzskata par paražām.

Tiesību normu vispārējos principus piemēro gadījumos, kad nav iespējams piemērot likumus vai paražas, neskarot tiesiskās kārtības informatīvo raksturu. Starptautisko nolīgumu juridiskos noteikumus tiešā veidā nepiemēro Spānijā, līdz tie nav iekļauti valsts tiesību sistēmā pēc to teksta pilnīgas publicēšanas valsts Oficiālajā Vēstnesī.

Judikatūra papildina tiesisko kārtību ar doktrīnu, kas pastāvīgi nosaka, ka Augstākā tiesa interpretē un piemēro likumus, paražas un tiesību normu vispārējos principus.

Tiesnešiem un tiesām ir neatceļams pienākums jebkurā gadījumā atrisināt lietas, ko tās izskata, izmantojot iedibināto avotu sistēmu.

Noteikumu veidi

Konstitūcija: valsts augstākā mēroga juridiskie noteikumi, kuriem pakļautas visas valsts iestādes un iedzīvotāji. Jebkuri noteikumi vai akti, kas ir pretrunā ar Konstitūciju, nav spēkā. Tā sastāv no divām daļām, kas pēc to satura ir skaidri nošķirtas: a) dogmatiskā daļa un b) pamatdaļa.

Starptautiskie nolīgumi: vienošanās, ko parakstījuši konkrēti starptautisko tiesību subjekti, kuri rīkojas saskaņā ar šo vienošanos, kas var sastāvēt no viena vai vairākiem saistītiem juridiskiem instrumentiem neatkarīgi no to nosaukuma.

Autonomie statūti: Spānijas autonomo apgabalu institucionālie pamatnoteikumi, kuri ir atzīti Spānijas 1978. gada Konstitūcijā un kurus apstiprina ar pamatlīkumu. Tajos ir minēts vismaz apgabala nosaukums, teritoriālās robežas un autonomo iestāžu nosaukums, struktūra un atrašanās vieta, kā arī to pilnvaras.

Likums: ir vairāki likumu veidi.

Pamatlikumi: tādi, kas saistīti ar pamattiesību un sabiedrības brīvību pilnveidošanu, kurus atzīst autonomajos statūtos un vispārējā vēlēšanu sistēmā, kā arī citi, kas noteikti Konstitūcijā.

Parasti likumi: tādi, kas reglamentē pamatlīkuma objekta jautājumus.

Likumdošanas dekrēti: tādi, kuru noteikumus ar likuma spēku konkrētās jomās ir tiesīgas noteikt valdības pilnvarotas vispārējās tiesas (*Cortes Generales*).

Dekrētlīkumi: valdības noteikti provizoriski likumdošanas noteikumi ārkārtas vai steidzamības gadījumā, kuri neietekmē valsts pamatīestāžu struktūru, iedzīvotāju tiesības, pienākumus un brīvības, ko reglamentē Konstitūcijas pirmā nodaļa, kā arī autonomo apgabalu sistēmu vai vispārējās vēlēšanu tiesības. Tie nekavējoties jānodod apspriešanai un balsošanai visu deputātu kongresam trīsdesmit dienu laikā, kopš to izdošanas.

Noteikumi: vispārēja rakstura juridiski standarti, kurus nosaka izpildvara. Hierarhiskajā sistēmā tie atrodas uzreiz pēc likumiem un būtībā tos attīsta.

Paražas: definētas kā „vienotas rīcības vairāk vai mazāk pastāvīga atkārtojuma radītu noteikumu kopums”. Lai paražas atspoguļotu kolektīvu un labprātīgu gribu, tām jābūt vispārējām, pastāvīgām, vienotām un ilgstošām.

Tiesību vispārēji principi: formulēti vispārēji noteikumi, kuri, neesot iekļauti spēkā esošās tiesiskās sistēmas oficiālajās procedūrās, veido tās daļu, kalpojot par pamatu citiem formulētiem noteikumiem vai abstraktā veidā ietverot tādu noteikumu kopuma saturu. Ar tiem izlīdzina nepilnības tiesību aktos vai interpretē juridiskos noteikumus.

Judikatūra: tās pamatā ir divi spriedumi, ar kuriem tādā pašā veidā interpretē Augstākās tiesas noteikumus, un gadījumos, kad autonomo apgabalu pilnvaras kādā jomā ir ierobežotas, — attiecīgā autonomā apgabala augstāko tiesu noteikumus. Gadījumā, ja tiesnesis vai tiesa neievēro Augstākās tiesas iedibināto doktrīnu, spriedums automatiski netiek pasludināts par spēkā neesošu, bet gan noder kā motīvs kasācijas prasībai. Tomēr Augstākā tiesa jebkurā laikā var atkāpties no tās iedibinātās judikatūras.

Noteikumu hierarhija

Spānijas Civillkodeksa 1. panta 2. punktā ir noteikts, ka „noteikumi, kas ir pretrunā augstāka līmeņa noteikumiem, nav spēkā”. Tas nozīmē, ka pastāv noteikumu hierarhija, un dažādu noteikumu savstarpējo sakarību, hierarhisko kārtību un jurisdikciju reglamentē Spānijas Konstitūcija.

Saskaņā ar Konstitūciju Spānijas tiesību aktu hierarhija ir šāda:

Konstitūcija;

starptautiskie nolīgumi;

likumi šī vārda tiešā nozīmē — pamatlīkums, parasts likums un noteikumi, kuriem ir likuma spēks (tajā skaitā karaļa dekrētlīkumi un karaļa likumdošanas dekrēti);

noteikumi, kurus izstrādājuši izpildvara saskaņā ar to savu iestāžu funkciju hierarhiju, kuras šos noteikumus izstrādā (karaļa dekrēts, dekrēts, ministra rīkojums u.c.).

Turklāt ir iedibināts pilnvaru princips attiecībā uz noteikumiem, kurus izstrādājuši autonomo apgabalu parlamenti.

Institucionālā sistēma

Par juridisko noteikumu pieņemšanu atbildīgās iestādes

Spānijas institucionālās sistēmas pamatā ir varu nošķiršanas princips, un likumdošanas vara ir piešķirta vispārējām tiesām un autonomo apgabalu likumdošanas asamblejām.

Valdībai ir izpildvara, tajā skaitā vara reglamentēt un reizēm īstenot likumdošanas varu, ja vispārējās tiesas šo uzdevumu deleģē.

Pašvaldības iestādēm ir reglamentēšanas, nevis likumdošanas vara.

Likumdošanas iniciatīvas tiesības pieder valdībai, kongresam un senātam, autonomo apgabalu asamblejām un tautas iniciatīvai.

Lēmumu pieņemšanas process

Starptautiskie nolīgumi: ir trīs pieņemšanas mehānismi atkarībā no tā, kādu jomu reglamentē nolīgums.

Pirmkārt, pamatlikums pilnvaro noslēgt nolīgumus, izmantojot tādus mehānismus, kas starptautiskai organizācijai vai iestādei piešķir pilnvaras īstenot jurisdikciju saskaņā ar Konstitūciju.

Otrkārt, valdība ar vispārējo tiesu atļauju var izteikt valsts piekrišanu līdz ar nolīgumu vai vienošanos parakstīšanu uzņemties saistības šādos gadījumos: politiski nolīgumi, militāri nolīgumi vai vienošanās, nolīgumi vai vienošanās, kas ietekmē valsts teritoriālo integritāti vai pirmajā nodaļā noteiktās pamattiesības un pienākumus, nolīgumi vai vienošanās, kas ietekmē Valsts kases finanšu saistības, nolīgumi vai vienošanās, kuri paredz kāda tiesību akta grozīšanu vai atcelšanu vai pieprasa likumdošanas pasākumus to izpildei.

Visbeidzot, visās pārējās jomās ir tikai jāinformē kongress un senāts uzreiz pēc nolīgumu noslēgšanas.

Starptautiskie nolīgumi stājas spēkā pēc to oficiālas publicēšanas Spānijā un kļūst par valsts tiesiskās kārtības daļu. To noteikumus var atcelt, grozīt vai atlikt tikai pašos nolīgumos paredzētajā kārtībā vai saskaņā ar starptautisko tiesību vispārējiem noteikumiem. Starptautiskos nolīgumus un vienošanās darbību var pārtraukt, izmantojot to pašu procedūru, kas noteikta to apstiprināšanai.

Likumi

Likumprojektus apstiprina Ministru kabinets, nododot tos kongresam kopā ar motīvu paskaidrojumu un pamatojumu, kas nepieciešami, lai par tiem pieņemtu lēmumu.

Tiklīdz parastā likuma vai pamatlikuma projektu ir apstiprinājis deputātu kongress, tā priekšsēdētājs par to nekavējoties ziņo senāta priekšsēdētājam, kurš to nodod apspriešanai senātā. Senāts divu mēnešu laikā, skaitot no likumprojekta teksta saņemšanas dienas, var izmantot savas veto tiesības vai ieviest tekstā izmaiņas. Veto ir spēkā, ja to apstiprina ar absolūtu balsu vairākumu.

Likumprojektu nevar iesniegt karalim, iekams kongress nav ratificējis tā sākotnējo redakciju ar absolūtu balsu vairākumu veto gadījumā vai ar vienkāršu balsu vairākumu, tiklīdz ir pagājuši divi mēneši kopš tā iesniegšanas, vai iekams nav izsludināti grozījumi, kas pieņemti vai noraidīti ar vienkāršu balsu vairākumu. Divu mēnešu periods, kurā senāts vai nu izmanto veto tiesības, vai groza likumprojektu, tiek saīsināts līdz divdesmit kalendārjām dienām gadījumos, kad valdība vai deputātu kongress likumprojektu pieņemšanu uzskata par steidzamu.

Karalis sankcionē vispārējo tiesu apstiprinātus tiesību aktus piecpadsmit dienu laikā, izsludina tos un izdod pavēli par to tūlītēju publicēšanu.

Pamatlikums: pamatlikumu apstiprināšanai, grozīšanai un atcelšanai galīgajā balsojumā par likumprojektu kopumā ir nepieciešams kongresa absolūts balsu vairākums.

Noteikumi: noteikumu izstrāde notiek saskaņā ar šādu procedūru.

Attiecīgā likumprojekta izstrādi uzsāk kompetents likumdošanas centrs, likumprojektam pievienojot ziņojumu par tā nepieciešamību un iespējām, kā arī finanšu ziņojumu, kurā aplēstas paredzamās izmaksas.

Likumprojekta izstrādes gaitā papildus ziņojumiem, atzinumiem un obligātiem iepriekšējiem apstiprinājumiem ir jāiegūst pietiekami daudz pētījumu un pārskatu, lai nodrošinātu likumprojekta teksta pareizību un likumību. Jebkurā gadījumā noteikumiem jābūt pievienotam ziņojumam par ietekmi uz dzimumu saistībā ar noteikumos izklāstītajiem pasākumiem.

Gadījumos, kad noteikumi skar iedzīvotāju likumīgās tiesības vai intereses, var veikt uzklaušīšanu pamatotā laika posmā, kas nav mazāks par piecpadsmit darbadienām. Tāpēc gadījumos, kad to paredz noteikumu raksturs, minētajā laika posmā šī informācija tiek nodota publiskai apspriešanai.

Jebkurā gadījumā noteikumu projektus izziņo Tehniskais ģenerālsekretariāts (*Secretaría General Técnica*), neskarot Valsts padomes ziņojumus tiesību aktos paredzētajos gadījumos.

Gadījumos, ja reglamentējošie noteikumi var ietekmēt jurisdikcijas jomu sadali starp valsti un autonomajiem apgabaliem, ir jāinformē Reģionālās politikas ministrija.

Valdības apstiprināti noteikumi stājas spēkā pēc to publicēšanas valsts Oficiālajā Vēstnesī.

Tiesību aktu datubāzes

Valsts Oficiālais Vēstnesis nodrošina datubāzi, kurā ir visi tiesību akti, kas publicēti kopš 1960. gada: [Iberlex](#).

Vai piekļuve datubāzēm ir bez maksas?

Piekļuve šai datubāzei ir bez maksas.

Īss satura apraksts

Valsts Oficiālā Vēstneša tīmekļa vietnē var iepazīties ar laikraksta numuriem, kas publicēti kopš 1960. gada.

Tajā ir tiesību aktu un paziņojumu meklētājs, kā arī datubāze ar konstitucionālās judikatūras dokumentiem kopš 1980. gada, Valsts advokatūras datubāze (paziņojumi un atzinumi kopš 1997. gada) un Valsts padomes datubāze. Visbeidzot, vietne piedāvā nosūtīt paziņojumus par tiesību aktiem, publiskiem paziņojumiem, kā arī par informācijas un dokumentācijas pārskatiem.

Saites

IBERLEX/ Spānijas tiesību aktu datubāze

Lapa atjaunināta: 12/03/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.